

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром з надання БВПД у Закарпатській
області річного плану діяльності на 2022 рік у IV кварталі

Зміст

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за стратегічними цілями	2
[1.1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей	2
[1.2] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги	4
[1.3] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів	7
[1.4] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфліктів із законом (в адміністративному та кримінальному процесі) .	8

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за стратегічними цілями

[1.1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіти людей

7 грудня, за сприяння працівників Ужгородської публічної бібліотеки, фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області та Ужгородського місцевого центру провели правопросвітницький захід на тему "Насильство в сім'ї. Годі мовчати!" для студентів Ужгородського музичного коледжу ім.Д.Задора.

Заступник директора Регіонального центру Лариса Фучко та директор Ужгородського місцевого центру Михайло Давиденко розповіли майбутнім музикантам, що у випадку домашнього чи інших видів насильства вони можуть звернутися за допомогою до центрів чи бюро правової допомоги системи БПД. Домашнє насильство – це злочин. Це не «сімейна справа», що від кривдника треба захищатися.

За вчинення домашнього насильства в Україні передбачена адміністративна та кримінальна відповідальність. Якщо особа вперше вчинила домашнє насильство, але не було заподіяно тілесних

ушкоджень, то вона нестиме адміністративну відповідальність. Якщо порушення продовжуються і надалі, то, відповідно, порушується кримінальне провадження.

Студенти поспілкувалися з представниками центрів, висловлювали свої бачення щодо проблеми домашнього насильства, булінгу тощо. А насамкінець взяли участь у вікторині, у межах якої відповідали на правові питання.

7 грудня, з нагоди відзначення Дня БПД, представники Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області та Ужгородського місцевого центру спільно з партнерами з управління Патрульної поліції в Закарпатській області та за сприяння й організації викладачів та

адміністрації Природничо-гуманітарного фахового коледжу ДВНЗ «УжНУ» провели правовий брейн-ринг зі студентами 2 курсу.

Заступник директора Регіонального центру Лариса Фучко та директор Ужгородського місцевого центру Михайло Давиденко розповіли учасникам заходу, які види правових послуг включає безоплатна вторинна правова допомога та яка її відмінність від первинної правової допомоги. Студенти дізнались, що первинна правова допомога за рахунок держави гарантовано кожному, хто перебуває під юрисдикцією України. Право на безоплатну вторинну правову допомогу - представництво інтересів у судах, перед органами держави тощо - мають законодавчо визначені категорії громадян, серед яких: малозабезпечені, внутрішньо переміщені особи, учасники бойових дій, особи, які зазнали домашнього чи іншого насильства, діти та ін. Юристи також наголосили, що звертатися за безоплатною правовою допомогою можна до фахівців місцевих центрів чи бюро, або зателефонувавши за єдиним контакт-номером системи БПД 0800213103 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів в Україні).

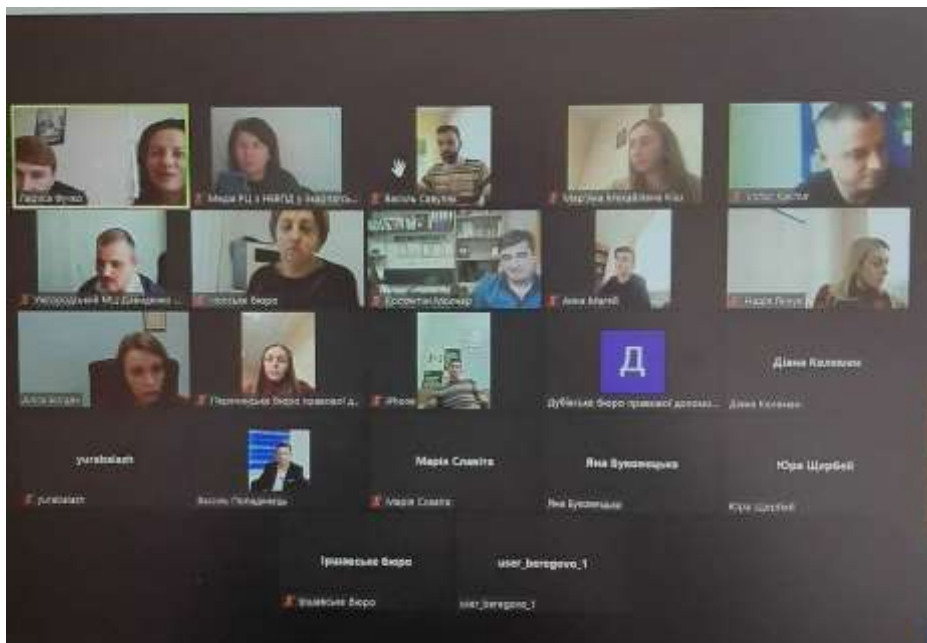
25 листопада на площі Театральній в Ужгороді стартував перший день широкомасштабної акції "16 днів проти насильства", присвяченої боротьбі проти домашнього насильства. До участі долучилися представники Департаменту соцзахисту населення Закарпатської ОВА, нацполіції, обласного центру соціально-психологічної допомоги, Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області, Ужгородського місцевого центру з надання БВПД, міжнародної організації з міграції, громадських та благодійних

організацій.

Організатори акції представили виставку "Річ у тім", на якій продемонстрували предмети, якими вчиняється домашнє насильство; перформанс з виставки взуття, як знак солідарності із загиблими жінками та дітьми внаслідок домашнього насильства; символічне позв'язування помаранчевих стрічок на дерева в знак солідарності та вшанування пам'яті загиблих та постраждалих внаслідок російської агресії щодо України.

Директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець, звертаючись до учасників заходу, зазначив, що особи, які постраждали внаслідок домашнього насильства, мають право на правову допомогу за рахунок держави. Звертатись можна за єдиним номером системи БПД 0 800 213 103.

[1.2] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

Заключну нараду з актуальних робочих питань з керівниками та фахівцями центрів і бюро правової допомоги на Закарпатті 27 грудня провели директор Регіонального центру з надання БВПД Василь Попадинець, заступник директора

Лариса Фучко та начальник відділу Павло Марамигін.

У межах заходу було проаналізовано ключові показники діяльності центрів у 2022 році та обговорено актуальні робочі питання. Зокрема, йшлося про дотримання порядку внесення даних в КІАС – комплексну інформаційно-аналітичну систему забезпечення надання безоплатної правової допомоги.

Учасники зустрічі розповіли про свій досвід роботи в КІАС. Фахівці РЦ звернули увагу на деякі типові помилки, які часом допускають працівники центрів при внесенні даних у систему.

Серед інших питань, які були розглянуті упродовж наради, – вимоги до підготовки земельних консультацій, а також порядок оформлення документів для представництва інтересів клієнта працівником центру.

Як протистояти стресам на роботі та в повсякденному житті, працівникам системи БПД на Закарпатті розповіла представник Міжнародної організації з міграції, психолог Оксана Круцюк.

18 листопада фахівчиня провела тренінг-навчання "Важливі навички психологічної самопомоги в період стресу" для фахівців місцевих центрів, бюро правової допомоги та

Регіонального центру. Учасники тренінгу мали можливість ознайомитися з теоретичним матеріалом та спробувати застосувати вправи боротьби зі стресом на практиці.

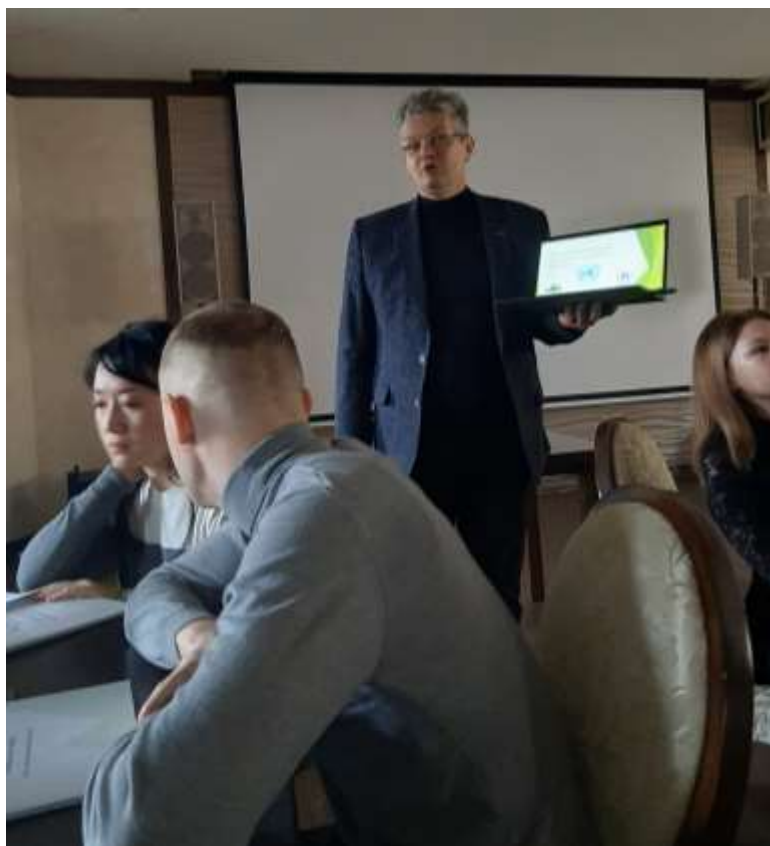

15 грудня в Ужгороді відбувся тренінг з надання першої психологічної допомоги, організований Місією MOM в Україні для фахівців центрів та бюро правової допомоги системи БПД на Закарпатті. У межах навчання Оксана Круцюк, психолог MOM, ознайомила учасників заходу з сутністю, базовими принципами першої психологічної допомоги, етапами її надання. Присутні мали можливість

спробувати на практиці принципи дії ППД.

Також психолог навчала сновам превенції вигорання, турботи про себе та команду. Учасники тренінгу брали участь в обговоренні порушених питань та дискутували, як правильно застосовувати теоретичні знання у повсякденному житті та на роботі. На завершення відбулося вручення сертифікатів про проходження тренінгу з надання першої психологічної допомоги.

2 грудня в Ужгороді відбулася Міжвідомча зустріч представників органів державної влади, прикордонної та міграційної служби, неурядових організацій, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Представництва УВКБ ООН в Україні, Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області, Мукачівського та Ужгородського місцевих центрів з надання БВПД з питань документування, інтеграції та забезпечення основних прав біженців, шукачів захисту та осіб без громадянства в умовах воєнного стану.

Офіційне відкриття зустрічі розпочалося з виступів офіцера польового офісу УВКБ в м.Ужгород, директора МФ ОЗНС «Регіон Карпат» НЕЕКА. Лекцію «Правові перешкоди для звернення іноземців за захистом в Україні в умовах воєнного стану» у режимі онлайн презентувала радник з правових питань (Центральний офіс УВКБ ООН) Оксана Бабич.

Учасники заходу обговорили питання забезпечення шукачів захисту правом на перекладача, юридичної можливості повернення на територію України осіб, які отримали статус біженців і статус осіб, що потребують додаткового захисту до початку війни та виїхали з країни після 24 лютого 2022 року. Були порушені й питання реалізації повноважень центрів з надання БВПД щодо надання правової допомоги особам без громадянства.

Директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець, заступник директора Лариса Фучко та керівники Ужгородського та Мукачівського місцевих центрів Михайло Давиденко та Костянтин Молнар долучилися до дискусії та обговорення порушених питань. У результаті міжвідомчої зустрічі були напрацьовані пропозиції та намічені шляхи вирішення проблемних питань.

2 грудня офіційно було оприлюднено підсумки конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги, і який тривав з 20 вересня по 2 грудня 2022 року.

За результатами співбесід із конкурсними комісіями в регіонах 513 адвокатів включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну

вторинну правову допомогу (<https://legalaid.gov.ua/advokatom/reyestr-advokativ/>).

На Закарпатті до когорти правозахисників, які надають БВПД, долучилося ще 29 адвокатів. Цього тижня, упродовж 6-8 грудня, для правозахисників, які успішно пройшли конкурс, в Мукачівському та Хустському місцевих центрах, Регіональному центрі з надання БВПД у

Закарпатській області були проведені робочі зустрічі та наради за участі директора Регіонального центру Василя Попадинця, керівників відділів та очільників місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Нові адвокати ознайомилися з специфікою співпраці з системою БПД.

Зокрема, дізналися про порядок видання доручень для захисту та представництва інтересів осіб, вимоги до оформлення документів для відшкодування витрат адвокатів, стандарти якості надання БВПД у цивільних, адміністративних та кримінальних справах.

[1.3] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

29 грудня у Закарпатській ОДА відбулася презентація роботи Благодійного фонду «Благо», який Майже двадцять років спільно з партнерами займається наданням комплексної допомоги ромському населенню. Йдеться насамперед про гуманітарну та освітню підтримку. З початку війни фонд спрямував свою діяльність на допомогу

внутрішньо переміщеним особам, які знайшли прихисток на Закарпатті. «Благо» опікується переселенцями, надає гуманітарну допомогу медичним закладам, розповіла директорка організації Елеонора Кулчар. За її словами, в березні в Ужгороді відкрили шелтер і прихистили півтори тисячі людей з різних областей України. Станом на сьогодні тут проживає 79 вимушених переселенців, 19 з яких – діти.

В осередку ЗОБФ «Благо» люди отримують комплексну підтримку, зокрема гуманітарну, психологічну та юридичну допомогу. На базі центру також працюють фахівці міжнародної організації «Лікарі без кордонів». У шелтері дорослі і діти мають змогу проходити психологічну реабілітацію та адаптацію, займатися артпсихологією. Для молодших організовані заняття з учителями.

До участі в заході долучився директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець. Спілкуючись із керівницею Фонду, він зазначив, що нині одним із основних завдань системи БПД є права підтримка внутрішньо переміщених осіб. З метою ефективного доступу до безоплатної правової допомоги на Закарпатті створено 20 пунктів, зокрема, і в місцях компактного проживання ВПО. Під час спілкування йшлося і про налагодження співпраці.

Консолідація зусиль органів державної влади, громадських організацій та структурних підрозділів БПД допоможе комплексно вирішити усі проблемні питання, з якими стикаються вимушені переселенці.

[1.4] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфліктів із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Залучення додаткових ресурсів – запорука ефективної реалізації програми відновлення неповнолітніх. Саме з такою метою 13 грудня була проведена робоча зустріч директора Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василя Попадинця, заступниці директора Лариси Фучко з начальником сектору ювенальної превенції Управління превентивної діяльності ГУНП в Закарпатській області Андрієм Кухтою.

Сторони обговорили налагодження співпраці та взаємодії між центром

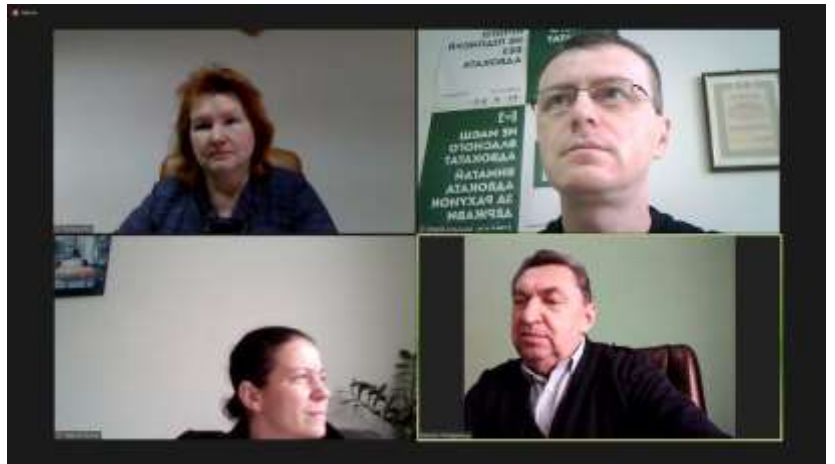
та сектором ювенальної превенції у межах реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Як зазначив В.Попадинець, на Закарпатті реалізація проєкту розпочалася з 2020 року. За цей час в області налічується 21 справа з відновлення неповнолітніх. Участь у Програмі дає можливість неповнолітній особі, яка вчинила кримінальне правопорушення, пройти ресоціалізацію, сформуванню свідомої законотворчій поведінки та не допускати повторних правопорушень. Важливим є застосування відповідних ресоціалізаційних заходів щодо неповнолітнього.

Про досвід роботи з дітьми внутрішньо переміщених осіб, а також неповнолітніми, які перебувають на обліку в ювенальній превенції тощо розповів А.Кухта. Це й профілактичні бесіди, правопросвітницькі заходи в начальних закладах краю, екскурсії Закарпаттям, відвідини кінологічного центру та ін.

Учасники зустрічі домовилися про проведення спільних заходів для учасників «Програми відновлення», спрямованих на свідоме відновлення неповнолітнього в соціальному статусі повноправного члена суспільства та повернення його до самостійного загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві, формування позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки.

Чергова онлайн-зустріч між колегами з Тернопільської та Закарпатської областей відбулася в рамках обміну досвідом щодо реалізації пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального

правопорушення». Учасники поділилися позитивними напрацюваннями, практичними порадами щодо налагодження ефективної співпраці між ключовими суб'єктами, що задіяні в реалізації Програми, а також обговорили проблемні питання, які виникають в ході роботи над пілотним проектом. Директор Регіонального центру з надання БВПД у Закарпатській області Василь Попадинець розповів, зокрема, про роботу психологів, які залучаються до реалізації Програми та відмітив добре налагоджену співпрацю з адвокатами-посередниками.